

”Det lengste kysset.”

Åpningstale premieren 030408.

Fylkesmann.

Fylkesordfører.

Gode venner og samarbeidspartnere.

I dag er det en stor dag og en uvanlig dag for mange av oss. Det er ikke hver dag det er urpremiere på et kommunalt bestillingsverk på norsk samtidsdramatikk i landet vårt. Det er heller ikke hverdagskost i norsk sammenheng at ei ny teaterutdanning leverer sitt første eksamenskull av ferdigutdannede skuespillere. Hvis jeg også legger til at vi i dag feirer avslutningen av et storstilt og i all hovedsak meget vellykket seksårig nyskappingsprosjekt mener jeg så absolutt at jeg har min påstand om dagen i dag som en stor og uvanlig merkedag i god behold.

En kan stille seg følgende spørsmål:

- Hvorfor i all verden velger Verdal kommune å markere avslutningen av omstillingsprosessen – for å bruke Kommunaldepartementets språkbruk – på nettopp denne måten som vi gjør i dag?
- Er det ikke tilstrekkelig at vi også sender inn de rapporter og evalueringer vi er pålagt?
- Er det ikke tilstrekkelig at vi også nylig har arrangert en avslutningskonferanse med veldig bra oppslutning?

Fra min posisjon som Ordfører er svaret enkelt: For en av landets aller fremste teaterkommuner – for det er jo det Verdal kommune på ulike vis egentlig er – er det selvfølgelig helt naturlig også å ta teaterets virkemidler i bruk når vi vil fortelle historien om en tradisjonell handels-, håndverks- og landbrukskommune som storindustrialiseres. For det er nettopp dette som er historien: Vår historie er historien om det kolossale hamskiftet vårt eget lokalsamfunn gjennomgår gjennom en radikal endring i næringsstruktur, en eksplosiv folkevekst med stor innflytting fra de fleste deler av landet gjennom mange år og ikke minst gjennom et betydelig skifte av næringslivsfokus fra det lokale og i noen grad det regionale marked til også å omfatte det nasjonale og i økende grad det globale marked.

Det vi snakker om her er et voldsomt hamskifte. Som innfødt verdaling, noen vil si innbarket verdaling, - mener jeg oppriktig at det er dette begrepet hamskifte som er det mest dekkende for å beskrive de kolossale samfunnsendringene som har foregått hos oss. Det er naturligvis slik at en så altomgripende samfunnsreformasjon i løpet av denne 40 – årsperioden har gjort noe grunnleggende med oss som bor her og for den del også med omverdenens oppfatning av oss. Det er da vi skal minne hverandre om at all samfunnsendring i bunn og grunn er historien om endringer i det enkelte menneskes liv. Samfunnet er jo når alt kommer til alt summen av våre alles liv - summen av enkeltskjebnene.

Så vet vi alle at vi har lett for glemme nettopp dette perspektivet hvis vi utelukkende betrakter samfunn som gjennomsnittstall, som statistikk, søylediagrammer og eksponensielle vekstkurver. Alle disse uttrykksformene er naturligvis avgjørende viktige for å forstå og å vinne kunnskap om det som skjer, men min påstand er at de aldri er nok alene.

Ingen kulturelle uttrykksformer fører oss så tett inn på livet til menneskenes enkeltskjebner som god litteratur og godt teater. Intet kan som disse sterkt beslektede kunstarter angå oss, bevege oss eller mane oss til ettertanke. Ikke minst her i Verdal vet vi jo egentlig dette så godt. Vi får jo hver eneste sommer så til de grader dokumentert at det nettopp er en teaterforestilling - også den forøvrig med rettigheter eid av Verdal kommune – ”Spelet og Heilag Olav” – som virkelig når fram til de store massene til og med når det gjelder å formidle et så komplisert tema som Olavsarven.

Det er denne bakgrunnen som var min tilnærming når jeg som Ordfører ønsket å markere avslutningen av Nyskappingsprosjektet vårt med et splittet nytt, spesialskrevet teaterstykke om oss selv og vår svært nære forhistorie. Det er her vi møter enkeltskjebnene. Det er her vi møter menneskene bak statistikkene over den siste 40 – årsperioden. Noen av oss vil nok også kjenne oss igjen i kveldens forestilling.

Så er det også slik at vi skal passe oss vel for å bli for selvsentrerte. Vår kommunes historie med sin eksplosive vekstkraft og dynamikk, sine dype konjunktursvingninger og ikke minst det komplekse utfordringsbilde som følger så kraftfulle samfunnsstransformasjoner er historien til mange lokalsamfunn både her i landet og utenlands. Også dette perspektivet lå i min bestilling: Historien om det lokale skal ha interesse langt ut over det lokale rett og slett fordi problemstillingene er allmenne og universelle.

Kulturbasert forretningsutvikling har som mange av dere vet gjennom hele nyskappingsperioden vært et sentralt satsingsområde, og et satsingsområde som har lyktes. Den rivende utviklingen på Stiklestad Nasjonale Kultursenter og etableringen av kultur – og næringskonseptet Tindved Kulturhage er de to fremste eksemplene på denne suksessen.

Det var derfor naturlig for meg som Ordfører å gå til teaterselskapet Innspæll og Arnulf Haga med denne bestillingen. Dette er i sin natur private, kommersielle krefter som nettopp har maktet å skape seg et levebrød av sin kulturvirksomhet, - helt ut altså i Nyskappingsperiodens ånd. Videre var det ønske fra min side at dette så langt det var mulig skulle være et utpreget samhandlingsprosjekt i og rundt Tindved – miljøet, men også toppet med det ypperste som fins innen tekst, musikk og teaterproduserende krefter.

Det er denne bestillingen det blir levert på i dag: Dagens forestilling er et fellesprosjekt mellom Verdal kommune, HINT's teaterutdanning og teaterselskapet Innspæll, toppet av svært sterke navn innen manus, musikk, instruksjon og scenografi. Laget er sterkt, for å si det på den måten!

Verdal kommune takker alle som har bidratt til å få fram denne store og særegne produksjonen. Ikke minst takker vi i denne omgangen våre venner i næringslivet som har bidratt med sponsormidler, denne gangen med Aker Verdal og Trønder-Avisa som hovedsponsorer. Produksjonsapparatet, skuespillerne osv. skal vi vise oppmerksomhet på Premierefesten etter forestillingen.

Verdal kommune takker alle dem som har gjort kveldens forestilling mulig.
Vi gleder oss veldig.
Ha en trivelig forestilling alle sammen!!

Takk for oppmerksomheten.